

50^{-letni} „Kubus”

Z kart historii

Teatr Lalki i Aktora „Kubus” w Kielcach powstał w 1955 roku. Jego założycielem był Stefan Karski. Przez dziesięć lat jako Amatorski Teatr Lalek nie miał własnej siedziby, a w oczekiwaniu na stabilizację materialną, instytucjonalną i zawodową, przyjął nazwę Objazdowego Teatru Lalek i Aktora „Kubus”. Jako pierwszy docierał do małych miasteczek i wsi odciętych od centrów kulturalnych. Pieszo lub chłopskimi furmankami aktorzy przemierzali tereny wielkiego ówczynie województwa. Stopniowo też następowało przeobrażenie amatorskiego zespołu w profesjonalny teatr.

W roku 1965 Teatr „Kubus” stał się instytucją państwową. Przyznano mu kilka pomieszczeń po byłej restauracji i hotelu na biuro, pracownię i próby.

Kolejną ważną postacią w dziejach „Kubusia” była Helena Naksianowicz, artystka i scenograf, która jako pierwsza wyznaczyła szlak artystyczny teatru dbającego o estetykę słowa, barwy, kształtu i dźwięku, czyli o syntezę sztuk. Twórczym kontynuatorem jej dzieła był kolejny dyrektor Teatru – Tomasz Stecewicz. To czasy osiągnięcia profesjonalizmu, stawiania czoła najlepszym, odświeżania repertuaru.

W 1981 roku Dyrektorem Naczelnym i Artystycznym Teatru „Kubus” została Irena Dragan. Za jej czasów przekształcono obiekt w nowoczesny i funkcjonalny teatr. Od 1992 roku „Kubus” posiada jedną z najpiękniejszych w Polsce widowni, zdolną pomieścić 150 widzów. – *Sala jest przyjazna dziecku – mali widzowie czują się w niej dobrze i bezpiecznie, w świetle baśni. Taka atmosfera sprzyja dobrej percepcji spektaklu* – stwierdza Irena Dragan.

Dbalność o bazę łączono z troską o nowy kształt artystyczny Teatru. Teatr brał udział w wielu festiwalach zarówno w Polsce, jak i zagranicą, gdzie aktorzy byli nagradzani za swoje role, a Teatr za osiągnięcia. Jedną z najbardziej prestiżowych dla Teatru nagród była Wielka Honorowa Nagroda Widzów, którą „Kubusiowi” przyznały dzieci z całej Polski za sztukę „Baśń o rycerzu Gotfrydzie”, prezentowaną w 1987 roku podczas Telewizyjnego Festiwalu Widzów Lalkowych dla Dzieci.

Na Międzynarodowym Festiwalu Teatrów dla Dzieci i Młodzieży w Warszawie w 2003 roku przedstawił spektakl „Rudy Dżil i jego pies” J. R. R. Tolkiena, a w tym roku „Alchemika” P. Coelho.

Statystyka:

Ilość premier w historii Teatru 167
Ilość zagranych spektakli ..... blisko 21 500
Ilość widzów ..... blisko 5 000 000

Najdłużej pracujący w Teatrze aktorzy:

Katarzyna Orzeszek ..... 47 lat pracy w Teatrze
Ryszard Barański ..... 47 lat pracy w Teatrze
Leszek Barymów ..... 42 lata pracy w Teatrze
Jolanta Kusztal ..... 34 lata pracy w Teatrze
Maria Skorodzień ..... 32 lata pracy w Teatrze

Sztuki

pozostające najdłużej w repertuarze i grane do chwili obecnej:

„O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlizniętej królownie i królu Gwoźdźniku” (premiera 1981)

„Mały Tygrys Pietrek” (premiera 1988)

„Baśń o rycerzu Gotfrydzie” (premiera 1986)

„Baśń o Emilianie” (premiera 1987)

„Pinokio” (premiera 1991)

Dyrektorzy Teatru w 50-leciu:

1955-1973 **Stefan Karski**
– dyrektor i kierownik artystyczny
1973-1974 **Wanda Szplit**
– dyrektor
Tomasz Stecewicz
– kierownik artystyczny
1974-1977 **Tomasz Stecewicz**
– dyrektor i kierownik artystyczny
Melania Karwat - Barzykowska
– z-ca dyrektora
1977-1981 **Ryszard Barański**
– dyrektor i kierownik artystyczny
1978-1989 **Janina Miśkiewicz**
– z-ca dyrektora
1981-nadal **Irena Dragan**
1989-2005 **Lechosław Wesolowski**
– z-ca dyrektora

Adres:

Teatr Lalki i Aktora „Kubus”
ul. Duża 9, 25-304 Kielce
tel./fax (041) 344 58 36, 368 02 93
<http://www.teatr-kubus.pl>
e-mail: sekretariat@teatr-kubus.pl

„Kubus” współcześnie

– *Teatr złożony jest z wielu elementów. Należy znaleźć właściwy klucz, aby przełożyć tekst na scenę i zainteresować inscenizacją odbiorcę. To, co realizujemy musi trafić do serca dziecka, a przekazywane treści mają dziecku pomóc zrozumieć świat* – twierdzi Irena Dragan. Osiąga to poprzez dbalność o wybór sztuk, angażując najwybitniejszych reżyserów, scenografów, choreografów i kompozytorów.

Spektakle „Kubusia” przeznaczone są dla widzów w każdym wieku. I tak jest w istocie, gdyż oglądają je dzieci oraz ich opiekunowie, a czasem sami dorośli, jak to miało miejsce przy wystawianiu „Alchemika”, sceny dla dorosłych. Widzowie „Kubusia” mogą zwiedzać pomieszczenia teatralne – pracownię artystyczną, kulisy sceny, a obecnie też Galerię Lalki Teatralnej.

– *Z okazji Świąt Bożego Narodzenia będzie można zobaczyć w „Kubusiu” „Wielką Nowinę”. Najbliższymi premierami w przyszłym roku 2006 będą spektakle: „Królowa Śniegu” w styczniu oraz „Muminki” w marcu. Przy doborze repertuaru zwracam uwagę, aby temat spektaklu nawiązywał do problemów współczesnego człowieka* – mówi Irena Dragan.

Festiwal Teatrów Lalkowych „Brzechwa i inni...”

W październiku 2000 roku Teatr „Kubus” zorganizował I Świętokrzyski Festiwal Teatrów Lalkowych pn. „Brzechwa i inni...”. Kielczanom zaprezentowały się zespoły teatralne z różnych części Polski. W tym roku, w dniach 10 - 15 października, odbyła się II edycja Festiwalu. Znów zawiązały teatry z różnych stron kraju, a ich występy cieszyły się ogromnym zainteresowaniem młodszych i starszych widzów. – *Gościły u nas uznane teatry ze świetnymi spektaklami. Publiczność miała możliwość obejrzenia propozycji innych zespołów. Staralam się dobrać na Festiwal teatry z interesującymi spektaklami, które przekazują istotne treści – jednocześnie uczą i bawią* – wyznaje dyrektor Dragan.

Konkurs plastyczny „Mój Teatr”

Wszystkich Małych Widzów Teatru „Kubus” zaprasza do udziału w konkursie plastycznym „Mój Teatr”. Obecnie trwa XXIV Konkurs Plastyczny, a termin składania prac upływa 30 kwietnia 2006 roku. ▶

Temat prac, wykonanych w dowolnej technice, powinien być związany z poznanymi w „Kubusiu” przedstawieniami i prezentować wrażenia po obejrzeniu sztuki. W konkursie biorą udział tylko prace samodzielne. Jury konkursu przyznaje nagrody w dwóch kategoriach: indywidualnych prac dzieci (prace oceniane są w kategoriach wiekowych) i najliczniej reprezentowanych placówek.

foto: M. Cybulska

Galeria Lalki Teatralnej

– *Lalka teatralna to dzieło wielu ludzi – reżysera i scenografa, plastyków i technologów. Powstaje długo – minimum rok od zrodzenia się pomysłu na spektakl do daty premiery. Każda lalka jest rękodziełem i żyje, gdy grany jest spektakl. Ożywiona przez aktora jest podziwiana przez publiczność, budzi emocje i wzruszenia. Jednak, kiedy czas spektaklu mija, wędruje do skrzyni i w magazynie cierpliwie czeka. Galeria Lalki Teatralnej powstała, aby zachować od zapomnienia niepowtarzalne dzieła sztuki, jakimi są lalki teatralne – wyznaje inicjator i pomysłodawczyni powstania Galerii, dyrektor Irena Dragan.*

Galerię Lalki Teatralnej zaaranżował Alexander Andrzej Łabiniec, scenograf uznany w całej Polsce. On dokonał selekcji eksponatów. Najstarsza lalka prezentowana w Galerii to 40-letni Tata misia Tymoteusza, zaprojektowany przez Helenę Naksianowicz, pierwszego scenografa Teatru. Lalek jej autorstwa w Galerii jest więcej – liczą po 20, 30 lat. Znajdują się także młodsze, które mają szansę jeszcze zaistnieć na scenie. Otwarcie Galerii nastąpiło w październiku 2005 roku. Od tego momentu jest dostępne dla zwiedzających.

Życzymy dostojnemu Jubilatowi zapału i wytrwałości oraz wielu sukcesów w dalszej pracy – krzewieniu kultury i wrażliwości wśród mieszkańców województwa świętokrzyskiego – dzieci, młodzieży i dorosłych.

Karolina Kopijkowska

Pod patronatem „Dedała”

Teatr Lalki i Aktora „Kubus” w Kielcach ogłasza
I Konkurs Literacki pod hasłem:

Moje spotkanie z Alchemikiem – rozważania na temat adaptacji scenicznej powieści „Alchemik” Paulo Coelho.

REGULAMIN KONKURSU*

1. Organizatorem konkursu jest Teatr Lalki i Aktora „Kubus” w Kielcach.
2. Konkurs będzie rozgrywany w dwóch kategoriach wiekowych:
  - a) dla uczniów gimnazjów i liceów,
  - b) otwartej (bez ograniczeń wiekowych).
3. Prace liczące do dwóch stron wydruku komputerowego (czcionka Times New Roman nr 12) należy opatrzyć wyłącznie godłem. To samo godło powinno się znaleźć na oddzielnej kopercie, zawierającej w środku imię, nazwisko i adres uczestnika konkursu. Uczniowie szkół powinni ponadto umieścić w kopercie informacje dotyczące nauczyciela prowadzącego – imię i nazwisko wraz z podaniem swojego wieku lub klasy, do której uczęszczają oraz dokładny adres szkoły.
4. Prace można składać osobiście w siedzibie Teatru Lalki i Aktora „Kubus” mieszczącego się w Kielcach przy ul. Dużej 9, bądź przesyłać pocztą na adres teatru do dnia 31 maja 2006 roku:

Teatr Lalki i Aktora „Kubus”
25 -304 Kielce, ul. Duża 9

z dopiskiem: Konkurs Literacki
Nadestane prace nie podlegają zwrotowi**.

5. Teatr Lalki i Aktora „Kubus” w Kielcach powołuje Kapitułę Konkursu w składzie:
dr Alina Bielawska – wykładowca Akademii Świętokrzyskiej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach (Wydział Pedagogiczny i Nauk o Zdrowiu),
Irena Dragan – Dyrektor Naczelny i Artystyczny Teatru Lalki i Aktora „Kubus”,
prof. Marta Meducka – wykładowca Akademii Świętokrzyskiej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach (Wydział Humanistyczny),
Ryszard Koziej – dziennikarz Polskiego Radia Kielce,
Andrzej Kozieja – wykładowca Akademii Świętokrzyskiej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach (Wydział Humanistyczny),
Marek Mikos – Dyrektor Telewizji Polskiej S.A. Oddział w Kielcach.

6. Konkurs będzie trwał od 1 listopada 2005 roku do 31 maja 2006 roku. Ogłoszenie i rozdanie nagród odbędzie się do 20 czerwca 2006 roku. O wynikach konkursu zwycięzcy zostaną poinformowani pisemnie.

Pula nagród przewidziana w I Edycji Konkursu:

I. Kategoria otwarta:

- Nagroda Pierwszego Stopnia – grafika Marka Wawro „Homage to bicycles” (2005) ufundowana przez autora, egzemplarz książki Paulo Coelho z autografem autora ufundowany przez Wydawnictwo „Drzewo Babel”,
- Nagroda Drugiego Stopnia – zestawy książek ufundowane przez Empik oraz Księgarnię Naukową „Wiedza”,
- Nagroda Trzeciego Stopnia – zestawy książek ufundowane przez Empik oraz Księgarnię Naukową „Wiedza”.

II. Kategoria dla uczniów gimnazjów i liceów:

- Nagroda Pierwszego Stopnia – praca Bogdana Ptaka inspirowana spektaklem „Alchemik” ufundowana przez autora, egzemplarz książki Paulo Coelho z autografem autora ufundowany przez Wydawnictwo „Drzewo Babel”,
- Nagroda Drugiego Stopnia – zestawy książek ufundowane przez Empik oraz Księgarnię Naukową „Wiedza”,
- Nagroda Trzeciego Stopnia – zestawy książek ufundowane przez Empik oraz Księgarnię Naukową „Wiedza”.
- Nagroda Specjalna im. Stanisława Mijasa – rzeźba Sławomira Micka „Mecenas sztuki” ufundowana przez sponsora indywidualnego Władysława Jamrozka.

Ponadto wszyscy wyróżnieni uczestnicy konkursu otrzymają słodkie upominki od firmy Wawel Spółka Akcyjna oraz niespodzianki od Kwiaciarni „Ewa”.

* * *

* Pełny regulamin konkursu znajduje się u Organizatora.

** Organizator zastrzega sobie prawo do wydania drukiem wybranych prac oraz ich publicznej prezentacji. ■